

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΝΩ ΡΟΥ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- I. Το έργο αυτό που αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεων ανάμεσα στις κυβερνήσεις της χώρας και των Θεσσαλικών οργανώσεων από την δεκαετία του '70 και θεωρήθηκε ως έργο ζωής για την Θεσσαλία, είχε την παρακάτω διαδρομή :
 - Την δεκαετία του '80 η κυβέρνηση του Α. Παπανδρέου, ανταποκρινόμενη στην απαίτηση του Θεσσαλικού λαού, εξέγγειλε το έργο, εντάσσοντας κάποια μικρά προκαταρκτικά έργα σε προγράμματα χρηματοδότησης.
 - Έως τα μέσα της δεκαετίας του '90 δεν υπήρξε ουσιαστική πρόοδος και το έργο ήταν μετέωρο, κυρίως από την έλλειψη πολιτικής βούλησης, αλλά και λόγω απουσίας μελετών, χρηματοδότησης, προσφυγών στο Σ.τ.Ε. κ.α.
 - Στα μέσα της δεκαετίας του '90 το ΥΠΕΧΩΔΕ, για πρώτη φορά ξεκαθάρισε και οριστικοποίησε τα βασικά χαρακτηριστικά του έργου (ποσότητα εκτροπής, βασικά έργα κεφαλής, δηλαδή ταμειυτήρας Σοκιάς και σήραγγα εκτροπής από την Σοκιά προς την Θεσσαλία). Επιπλέον τα έργα του ταμειυτήρα Σοκιάς και της σήραγγας, τα οποία ήταν ώριμα (λόγω ύπαρξης οριστικών τεχνικών μελετών, τευχών δημοπρατήσεως καθώς και της εκπόνησης των αντίστοιχων μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων), δημοπρατήθηκαν και ήδη εκτελούνται από το ΥΠΕΧΩΔΕ.
- II. Οι θετικές εξελίξεις της περιόδου αυτής, είχαν δυστυχώς περιορισμένη πρωτογενική ισχύ και έτσι φθάσαμε στο τέλος της τρέχουσας δεκαετίας με το έργο να βρίσκεται και πάλι σε αμφισβήτηση και σε φάση αδράνειας. Συγκεκριμένα ανησυχούμε διότι :
 - 1) Οι ρυθμοί υλοποίησης των δύο βασικών έργων κεφαλής (Σοκιά & σήραγγα εκτροπής), είναι πολύ χαμηλοί. Μετά από 42 και 36 μήνες αντίστοιχα από την υπογραφή των συμβάσεων των δύο έργων, τα ποσοστά προόδου των εργασιών καθιστούν αναξιόπιστα τα ισχύοντα χρονοδιαγράμματα. Εάν όμως για την μικρή πρόοδο των έργων, μπορούσε κάποιος να επικαλεσθεί τις υπαρκτές οπωσδήποτε τεχνικές δυσκολίες, για την έλλειψη

Χρηματοδότηση τους, δεν υπάρχει κωμμία απολύτως δικαιολογία, όταν στην Θεσσαλία όλοι έχουμε γνωρίσει και ζούμε το “όνειδος” του φράγματος Σηοκόβου, που δημοπρατήθηκε εδώ και δύο δεκαετίες και ακόμη εκτελείται. Είναι προφανές ότι εάν ξυασυμβεί στα έργα του Αχελώου, θα σημαίνει για την Θεσσαλία συγγώρητο εμπαιγμό. Σημειώνουμε μάλιστα με εκπλήξη τη διαπίστωση μας, ότι με ιδιαίτερα αξιόλογους ρυθμούς διατίθενται για αντασταθμιστικά οφέλη σε άλλες περιοχές, σημαντικά ποσά.

2) Επί χρόνια αναμένουμε τους αρμοδίους του ΥΠΕΧΩΔΕ και της ΔΕΗ να καταλήξουν επιτέλους στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού του όλου έργου και ειδικότερα για τα έργα κεφαλής κατάντη της εξόδου της σήραγγας εκτροπής (Πευκόφοντο) και για τα έργα στο θεσσαλικό κάμπο. Δυστυχώς όμως, όχι μόνο δεν έχει ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός αυτός αλλά συνεχίζεται το απαράδεκτο φαινόμενο της έλλειψης συντονισμού και συνενοήσης ανάμεσα στο ΥΠΕΧΩΔΕ και την ΔΕΗ.

3) Την περίοδο που διυνύουμε, βρίσκειται σε εξέλιξη ο προγραμματισμός των έργων του Γ' Κ.Π.Σ σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Όλοι παρακολουθούμε την συζήτηση για ένταξη στο Γ' Κ.Π.Σ μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Μένουμε όμως κατάπληκτοι γιατί απουσιάζει ο Αχελώος, τόσο σε ότι αφορά τα εν εξέλιξει έργα, όσο και τα υπόλοιπα έργα που απαιτούνται, τα οποία όταν εκτελεσθούν, θα δώσουν πραγματική υπόσταση στο μεγάλο αυτό έργο πολλάπλού σκοπού. Έτσι κωμμία συζήτηση δεν γίνεται για τα κατάντη του Πευκοφύτου έργα συλλογής και διανομής των εκτρεπομένων υδάτων, τους αντιστοιγους Υ.Η.Σ (Υδροηλεκτρικούς σταθμούς), αλλά και τα απαραίτητα έργα στον θεσσαλικό κάμπο, που σφραγίζουν τον αναπτυξιακό και περιβαλλοντικό χαρακτήρα της εκτροπής του άνω ρού του Αχελώου. Σε τυχόν ισχυρισμούς για συνέχιση της χρηματοδότησης και στα επόμενα χρόνια από εθνικούς πόρους, η επιτροπή μας και οι θεσσαλοί, είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί, κυρίως λόγω και των τεράστιων πόρων που δεσμεύονται ήδη στην Ολυμπιάδα του 2004 καθώς και σε άλλα αναπτυξιακά προγράμματα, όπως και σε πιθανές έκτακτες ανάγκες (σεισμοί, πλημμύρες κ.α), που βέβαια απευχόμαστε.

4) Για τον φορέα διαχείρισης των υδάτων της Θεσσαλικής λεκάνης, σε συνδυασμό και με τα νερά που θα προέλθουν από την εκτροπή, από πλεύρας υπευθύνων παραγόντων ουδεμία γίνεται πλάνο συζήτηση. Το θέμα είναι πολιτικά κρίσιμο, δεδομένου ότι η ικυνοποίηση των στόχων του έργου, όπως αυτοί περιγράφονται στις μέχρι τώρα κυβερνητικές αποφάσεις, αλλά και τις αντιστοιγες τεχνικές περιβαλλοντικές και οικονομικές μελέτες, μπορεί να γίνει μόνο με την διάθεση συγκεκριμένων ποσοτήτων νερού και για συγκεκριμένη χρονική περίοδο (κυρίως θερική). Συνεπώς δεν είναι λογικό, ενώ

εκτελούνται ήδη κάποια έργα, να μην είναι συμφές το θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει την διαχείριση των νερών. Είναι πλέον αναγκαίο να ληφθούν εκείνες οι πολιτικές αποφάσεις που θα αποτρέπουν την αναπαράγωγή των γνωστών αντιθέσεων ανάμεσα στους χρήστες των νερών στις διαφορετικές υδατικές περιφέρειες. Και επείγει αυτή η ενέργεια, για να μην εμφανισθούμε τελικά αβδηρήτες.

5) Και ενώ συμβαίνουν όλα τα παραπάνω, που προκαλούν ήδη έντονη ανησυχία, γινόμαστε θεατές ενός “έργου του παραλόγου”, με οικολογικές και τοπικιστικές οργανώσεις να αναπτύσσουν διάφορες αιτιάσεις για την ανατροπή της εδω και είκοσι χρόνια δημολογημένης πορείας του έργου, να προσφεύγουν εκ νέου στο Σ.τ.Ε και να δικαιώνονται (Ιούλιος 2000). Υπό κανονικές συνθήκες, όλες αυτές οι προσφυγές και λοιπές αντιδράσεις, ίσως δεν θα έπρεπε να μας προκαλούν ανησυχία για ματαιώση του έργου. Όταν όμως παρουτηρούμε την Πολιτεία και τους αντιπροσώπους της να μην δηλώνουν με σαφήνεια την πολιτική τους βούληση για την ανεπίστρεπτη πορεία υλοποίησης του έργου και όταν οι αιτιάσεις κατά του έργου, βρίσκουν πρόθυμα υποστηρικτές στο περιβάλλον της κυβέρνησης, ακόμη και του ίδιου του πρωθυπουργού, όχι μόνο ανησυχούμε, αλλά αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε δημόσια την ανησυχία μας αυτή, έτσι ώστε να είναι ενήμερος ο Θεσσαλικός λαός τον οποίο εκπροσωπούμε.

III. Μετά από όλα τα παραπάνω και επειδή θεωρούμε ότι το έργο βρίσκεται σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη φάση :

ZHTAME

- Την άμεση αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων προκύψουν από την πρόσφατη απόφαση του Σ.τ.Ε. και την διασφάλιση της συνέχισης των εργασιών με γρήγορους ρυθμούς, στα εκτελούμενα έργα της Σουκιάς και της σήραγγας εκτροπής.
- Δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και διασφάλιση της ομαλής χρηματοδότησης.
- Ολοκλήρωση του σχεδιασμού του όλου έργου, έναρξη των υπολοίπων έργων κεφαλής (κατάντη του Πευκοφύτου) και του θεσσαλικού κάμπου, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και χρηματοδότηση από το Γ΄ Κ.Π.Σ.
- Διασφάλιση της λειτουργίας του συστήματος των έργων της εκτροπής του άνω πού του Αγιάζου και της αξιοποίησης των νερών για τις ανάγκες του θεσσαλικού κάμπου, για όλες τις προβλεπόμενες χρήσεις και ιδιαίτερα για την περιβαλλοντική αναβάθμιση της Θεσσαλίας.

- Νομοθετική κάλυψη του θεσμικού ελλείμματος στον τομέα της διαχείρισης των νερών υπό ενιαίο φορέα.

Ανοητεύουμε ότι η Πολιτεία θα στηρίξει την σωστή πολιτική που χωράχθηκε στα μέσα της δεκαετίας του '90 και ότι θα υλοποιήσει τον σχεδιασμό της. Μπροστά όμως στους κινδύνους που διαγράφονται για σκόπιμες καθυστερήσεις ή ματαιώση των έργων - για άλλη μια φορά - οι Θεσσαλοί ανησυχούν. Σας διαβεβαιώνουμε πάντως ότι εγωμένοι θα υπερασπισθούμε το έργο, με όποιο τρόπο και μέσο χρειασθεί, στηρίζοντας τις επιλογές που είναι προς την κατεύθυνση άμεσης υλοποίησης του και αποκρούοντας κάθε προσπάθεια (φανερή ή κρυφή) τερματώσεως, που σημαίνει ουσιαστικά ματαιώση του έργου.

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑ.Σ.Ε

ΣΤΕΦ. ΠΑΤΡΑΜΑΝΗΣ Πρόεδρος	ΝΟΜΑΡΧΗΣ Ν.Α. ΤΡΙΚΑΙΩΝ
ΚΩΝ. ΤΖΑΝΑΚΟΥΛΗΣ Αντιπρόεδρος	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΡΡΕΩΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Αντιπρόεδρος	ΝΟΜΑΡΧΗΣ Ν.Α. ΚΑΡΑΓΙΩΑΣ
ΚΩΝ. ΓΚΟΥΜΑΣ Γεν. Γραμματέας	π. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΕΩΤ.Ε.Ε./Κ.Ε
ΚΩΝ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ Ταμίας	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΕΩΤ.Ε.Ε./Κ.Ε
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΑΘΗΣ Μέλος	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΡΟΣ Μέλος	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΚΑΣ Μέλος	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΙΝΔΑΙΩΝ
ΠΕΤΡΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ Μέλος	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τ.Ε.Ε./Τμ. Κ-Δ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΙΝΤΖΟΣ Μέλος	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τ.Ε.Ε./Τμ. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΑΚΗΣ Μέλος	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ - ΕΚΠΟΣΘΙΟΣ Ο.Α.Σ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΓΕΩΡ. ΧΑΤΖΗΑΚΟΣ Μέλος	ΕΚΠΟΣΘΙΟΣ Ε.Θ.Ε.Μ
ΚΩΝ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Μέλος	π. ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ
ΤΑΣΟΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ Μέλος	ΜΕΛΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ Τ.Ε.Ε

ΠΑΝΕΠΙΣΤΑΙΑΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΝΩ ΡΟΥ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Καμούνι 4, 412 22 Δόρις Τηλ.: 041/627142 Fax: 041/627143

ΠΙΝΑΚΑΣ 1**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΧΕΛΩΟΥ**

- (Ποσά σε εκατ. Δρχ.)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	ΦΡΑΓΜΑ ΣΥΚΙΑΣ	ΣΗΡΑΓΓΙΑ ΕΚΤΡΟΠΗΣ	ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ- ΜΕΛΕΤΕΣ
ΤΕΧΝΙΚΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	19/8/1996	20/3/1997	
ΧΡΟΝΟΣ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ	48 μήνες (8 ^{ος} 2000)	48 μήνες (3 ^{ος} 2001)	
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	35%	30%	
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	30.000	35.000	
ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ	18.900	23.700	
ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΜΕΧΡΙ 30/11/1999	10.490	7.314	1.896
ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ			
ΑΠΑΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ	3.214	657	
ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΜΕΧΡΙ 31/12/1998	5.568	5.173	1.388
ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΗΘΗΚΕ ΑΠΟ 1/1/1999 ΜΕΧΡΙ 30/11/1999	1.708	1.484	508
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΜΕΧΡΙ 30/11/1999	10.490	7.314	1.896
ΠΙΣΤΩΣΗ 1999	4.000 & 1.000 (πρόσθετη πιστώση Δεκεμβρίου 1999)		
ΠΙΣΤΩΣΗ 2000	3.000		

- Πηγή στοιχείων : ΕΥΔΕ ΑΧΕΛΩΟΥ (κ. Α. ΚΑΡΥΑ 28/12/1999)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΩΝ ΑΧΕΛΩΟΥ *

Πηγές στοιχείων : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ Λ. ΛΑΖΑΡΙΑΗ ΚΑΗ – ΔΕΗ - ΥΠΕΧΩΔΕ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	ΦΟΡΕΑΣ ΕΡΓΟΥ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (εκατ. Δρχ.)	ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΡΞΗ ΜΕΧΡΙ 30/11/1999	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ
1	ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ ΣΥΚΙΑΣ	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΝΑΙ	ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ	(18.900) 30.000		
2	ΣΗΡΑΓΓΑ ΕΚΤΡΟΠΗΣ	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΝΑΙ	ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ	(23.700) 35.000		
	ΣΥΝΟΛΟ				65.000	24.000	
1	ΥΗΣ ΣΥΚΙΑΣ	ΔΕΗ	ΝΑΙ	1999 (ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩ- ΣΗ ΜΕ ΡΩΣΙΑ)	12.500		
2	ΠΕΥΚΟΦΥΤΟ	ΔΕΗ	ΝΑΙ	1999 -//-	53.000		
3	ΑΝΑΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ (ΣΗΡΑΓΓΑ & ΥΗΣ)	ΔΕΗ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	63.000		
4	ΑΝΑΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΑΥΡΟΜΑΤΙΟΥ	ΔΕΗ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	18.000		
	ΣΥΝΟΛΟ				146.500	0	
1	ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Β 1 Ν. ΚΑΡΑΙΤΣΑΣ	ΥΠΕΧΩΔΕ ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	16.750		
2	ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Α 1 Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΥΠΕΧΩΔΕ ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	3.170		
3	ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Γ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΥΠΕΧΩΔΕ ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	14.370		
4	ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ζ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΥΠΕΧΩΔΕ ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	18.150		
5	ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ - ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ - ΦΠΑ - Κ.Α.Π.				29.560		
	ΣΥΝΟΛΟ				82.000	0	
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				293.500	24.000	12,3 %

28/12/1999

* Το έργο της Μεσοχώρας (Φράγμα, σήραγγα, ΥΗΣ, κ.λ.π.), δεν συμπεριλαμβάνεται στον πίνακα των έργων του Αχελώου, γιατί είναι υδροενεργειακό και μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομα και ανεξάρτητα από την εκτροπή ή όχι του Αχελώου.